

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dáiban és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Autonom gazdálkodás.

indnyáján tudjuk, sőt érez-
zük is, hogy városunk, arány-
lag csekély fekvéséin ki-
vül, közvetett jövedelmek-
ből és pótdókból kénytelen
kiadásait fedezni. A legeggy-
szerűbb ember is belátja,
hogy amit meggazdálkodunk közvetett úton,
azt nem kell pótdóval törleszteni. Ha tehát a
város bevételeinek okos és lelkiismeretes keze-
léséről van szó, akkor az ellen nem szólhat
fel senki, legfőleg csak az, aki az eddigi selej-
tes ellenőrzést saját érdekében prolongáltatni
akarja. Az ilyen embertől meg elvárhatni any-
nyi tapintatot, hogy nem fogja magamagát el-
árulni.

Ismeretes dolog, hogy városunknak fogyasztási, kövezési jövedelmeit, valamint a korcsmál-
tatási jog hasznát évek óta, egy bizottság ve-
zetése alatt, egypár úri ember kezeli. Ezen jö-
vedelem százezer forintot jóval fölül van; jó-
formán megközelíti a százti ezret. A bizottság
alatti hivatalos személyzet, dacára, hogy reg-
geltől estig hivataloskodik, semmi rendes fi-
zést nem húz.

Ha utódaink optimisták lesznek, bizonyára
szent bámulattal fognak eltelni valaha, hogy
manapság, a megélési küzdelem örült hajszájában,
akadt egy város és abban három ember, aki
a leggyűlösebb — mert forintokint, sőt
krajcáronként beszédeldő — közjövdelmeket ró-
mai patriciusi önzetlenséggel, a saját érdekei-
nek feláldozásával, ingyen kezelte.

De ha véletlenül az utánunk jövő gene-
ráció pesszimista lesz és azon, általunk is osz-
tott, kételyt támasztja majd, hogy ma már az
önzetlen és önfeláldozó munkások nemzedéke
kihalt és legalább emberileg megmagyarázhat-
lan, hogy valaki idejét és erejét a város pénz-
ügyeieért ajándékba áldozza: akkor azok eset-
leg arra a gondolatra is vetemedhetnek, hogy
a mi nemzedékünk elég ügyetlen és málé volt
a saját maga tárcáját olvasatlanul idegenek ke-
zére bízni.

Esziünk ágába se jut senkire kellemetlen
vonatkozással lenni; de viszont kérjük az ille-
tőket, ne jusson nekik se eszükbe nehezíteni
azért, hogy mi hírlapírói kötelemünkhöz képest,
a mostani patriarchalis jövedék-kezelést szó nél-
kül nem hagyhatjuk.

Egy kevéssé kénytelenek vagyunk a rész-
letekre térni, hogy félre ne értsenek bennünket.

Az állami fogyasztási adó maga ötvenezer
forinttal van megváltva a város által avégből,
hogy a polgárság a magánbérlok zaklatásainak
szükség nélkül ki ne tétessék. Hogy ezen ösz-
szeg nem nagyobb, azt nagyrészt jelenlegi fő-
ispánunk szíves utánjárásának köszönhetjük.

Ez az összeg be is folyt mindig; azonban
sok felől alapos kétséget hallottunk támasz-
tatni az iránt, hogy mennyivel nagyobb lehetne
a város jövedelme a mostaninál, ha kivált a
város regálejoga szigorubb és észlegesebb kont-
ról mellett érvényesülhetne.

Mióta a jelenlegi személyzet kezeli a jöve-
dekeket, azóta nincs rá eset, hogy korcsmárost
vagy borkereskedőt valami suskuson rajtakaptak
vagy megbüntettek volna. Azelőtt míg egy
gyöngye (?) asszony volt a bérlok, napirenden
volt a szélhámosok és kötelességtagadók meg-
büntetése. Most egyszerre úgy megjavult (?) a vi-
lág, hogy éveken át senkisémm ad okot erélyes
föllépésre . . .

Ez ugyan örvendetes erkölcsi haladás volna,
ha nyomában a laza kontrol gyanuja föl nem
merülne. Tudjuk mi, hogy a bizottság és az
ingyenes tisztviselők tisztán állhatnak; de ők nem
tudják s nem is tudhatják, vajjon tisztán áll-
e a pincevizsgálók hada, akiket legalább ezideig
soha senki fölül nem vizsgált és nem ellenör-
zött? Ők felveszik a borokat a pincékben,
amint nekik tetszik; beirnak annyit, amennyit

jónak látnak s így mindenki a velük való viszony
szerint, más szóval a saját ügyetlensége szerint,
fizet többet vagy kevesebbet a közkasszába.

Hát vajjon megfelel-e ezen kezelésmód a
mi alkatmányos fogalmainknak, az egyenlő te-
herviselés elvének, vagy a másféle közterhek
kivetése és behajtása körüli eljárási módnak?

Nem felel meg. Hiszen nálunk mindenféle
adónem, sőt még a pár forintnyi közmunka-
teher is nyilvánosan vettetik ki, tizennégy napig
köszemlére tétetik, bárki által bárkinek igaz-
ságtalan előnye vagy hátránya megfellebbezhető;
csak a városi jövedéknél nincs mód megtudni
kire mennyi vettetik ki egyezségileg? melyik
kereskedő vagy korcsmáros mennyit vall be és
mennyit ad el tényleg?

Tudunk esetet, hogy egyesek pár forinttal
megváltották a fogyasztást és minden sógor
komájuknak a borocskája az ő firmájuk alatt
fogyott el. Sőt volt rá eset, hogy egy alacson-
nyabb módu úri embernek kimutatott borfo-
gyasztása többre rugott, mint az összes képzelt-
hető évi jövedelme. Mindezek egyes előttünk is-
mert konkrét tényeknek személy nélküli jelzései,
melyeket annál szívesebben teszünk diskret alak-
ban, minél alaposabb a reményünk, hogy a pol-
gármester ur, mint már eddig sok másra, úgy
erre a szabálytalanságra is kiterjeszti kéréllhet-
len tárgyilagosságát.

Amennyiben ez hosszabb időbe és sok
munkába kerülne, fölhoznunk egy más még ren-
detlenebb, mondhatni botrányos visszaélési tény,
amelyen rögtönözve lehet segíteni és ezzel a köz-
javak szepőlőten kezelése iránti gondoskodást
rögtön kimutatni.

Nem más ez, mint a kövezési illetek
szedése az egyes útsorompóknál.

Akár hiszi valaki, akár nem, Zombor váro-
sában eddig az volt az uzus, helyesebben abu-
zus, hogy a kezelő bizottság nyomtatott sor-
ompó-jegyeket (bolétákat) tetszés szerinti számban
s beszámolta őket a városnak tetszés szerinti
számban.

Még eddig senkinek sem jutott eszébe az
a kézreosó gondolat, hogy talán jó volna azokat
a bolétákat a városi számvévisés kezelése alá
adni, ott megszámoztatni vagy megbélyegez-
tetni, térítvény mellett a kapuőröknek a jöve-
dék kezelők útján kiadatni s lehetetlenné tenni
azt, amit így mindenki föltelezhethet, hogy a
sorompó-jegyek egypár ingyen-szolgáló túlságosan
önzetlen polgártársnak tetszése szerint szá-
moltassanak el.

Nem a gyanu mondatja ezt velünk, hanem
a közvagyon tiszta kezelésének kívánatos
szüksége.

Csak fokozná az eddigi gyanút, ha a célba-
vett urak ezek nyilvános elmondásért nehe-
zelnének. Mert hiszen tudhatják, hogy aki más
pénzének kezelésére akár ingyen, akár díjért
vállalkozik, annak számadást kell vezetnie; a
tisztességes ellenőrzést pedig annál inkább tűr-
nie, sőt kérnie, minél féltékenyebb a maga be-
csületére.

Nincs a világon bizonytalan és ingadozó
jövedék, melynek ellenőrzése ily sok kifogást
megengedne. Ha még a kezelő bizottságban
nem volna némi ideális garanciánk, igazán azt
kellene mondani, hogy Zombor város legfőbb
jövedelmi forrásai még most is az első keresz-
tények vagyonközösségére emlékeztető lázasság-
gal kezelteknek.

Esziünkbe jut erről a patriarchalis kezelé-
séről egy tiszaparti korcsmárosnak adomája, aki
öccsével együtt kezelte a csapat, a bora min-
dig elfogyott, hitelbe senkinek sem adott, még
sem volt több pénz a kasszában soha, rongyos há-
rom garasnál. Ugyanis reggeli szalonnázás után,
mikor a bortogyasztás megkezdődött, estig foly-
ton folyt a következő párbeszéd:

— Öcsém, bevágtam három decit, nesze a
hat krajcár!

— Bátya, megszonjartam én is egy mesz-
szelyre, itt a három garas!

Igy ment ez nap nap mellett, míg nem a
hordó kiürült s dacára a folyton készpénzért
eladott italnak, nem volt több a kasszában há-
rom garasnál.

Ilyenforma kontrólt Zombor város jó hir-
neve meg nem tűrhet.

Nekünk fizetett és felelős jövedékkeze-
lésre van szükségünk, akik kellő tanácsi kontról
alatt állanak és a szolgáloményzetet a saját
felelősségükből folyó szigorral ellenőrzik.

Ma nélkülözhetetlen ember nincs többé,
tehát a hagyományos slendriánt egyszer vala-
hára abba kell hagyni és oly kezelési módról
gondoskodni, mely az összes polgárság kényelmét
éppen úgy szem előtt tartja, mint a város érdekeit.

Öszinte szavainkért ne haragudjék senki,
aki tudja mit követel a joggyenlőség, az igazsá-
gos teherelosztás és a város becsületes hirneve.*)

X. J. Z.

Az országgyűlés kedden érdemleges ülést tart
s megkezdi az 1886 ik évi költségvetés tárgyalását.

A dohánymonopol. A pénzügyminiszter még
az idén törvényjavaslatot szándékozik a képviselőház
elő terjesztetni a dohányjövdeléki törvény (1868. XIV.
t. c.) módosítása iránt. Az osztrák pénzügyi kormány-
nyal egyetértőleg megállapított javaslat úgy a dohány-
termelési engedélyekre, valamint a dohánybevitásra
vonatkozó eddigi intézkedések tekintetében számos
lényeges módosítást fog tartalmazni s több szükséges
szigorításon kívül még azon fontos határozmányt is
tartalmazza, hogy a magyar dohánytermények kivitele
jövőre nem fog exportöröknek engedélyeztetni, hanem
a magyar dohány eladása és kivitele nagyban hasonló-
képen az állam által történik, mint ahogy a pénzügy-
miniszter a termelőket az exportörök részéről évről-
évre, szaporodó károsításoktól meg akarja óvni.

A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött
országos bizottság, Bécsben, 1886. évi január hó
5-ik napján tartott XVI-ik ülésében az államjegyek
forgalmi összegét 1885. évi december hó végével kö-
vetkezőnek találta: A bizottság saját feljegyzései alap-
ján a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forinto-
sokban 68 033,927 frt, 5 forintosokban 114,971,575
frt, 50 forintosokban 155 243,450 frt. Összesen 338.
248,952 frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos
közlése szerint a sóbányákra bekebelezett és forgalom-
ban levő zálogjegyek összege 73,748,362 frt 50 kr.
Összesen 411,997, 314 frt 50 kr.

Egy életrevaló testület.

Ó-Bécsen van egy kis gazdászati társulat, mely
félrevonultan, minden zaj és reklám nélkül, szorgal-
masan működik az életrevaló, a szorgalmas és ügyek-
gazdáknak érdekében. Nem tud róla a világ semmit,
nem segítyezi állam, nem tart korszakalkotó, de mu-
landó beszédeket, szónoklatokat.

Mikor a gazdák aggasztó helyzetükről még csak
gondolkozni kezdtek, pedig a buza ára még akkor
10—12 ft volt — elhatározták, hogy szövetkeznek,
társulnak, közös érdekeik megóvására.

Tudjuk, hogy a kis parasztagazdának sok ügye
és baja van. — Még az ág is huzza s ha valami tör-
vényes lépésen kell keresztül esnie, fázik attól, mert
fél az uraktól, kik igen gyakran elnémitják a lelki-
meret szavát velük szemben. Azután ha valami ki-
vagy bekebelezni valója van, buzza, halasztja a dol-
got, hogy „majd rá érünk még!“ S ez alatt más élel-
mesebb emberek érzékenyen megkárósítják a szegény
kis parasztagazdát.

Vannak esetek, hogy a gazdának földje még
öregapja nevében van, de ő használja; vagy vett egy
birtokot s az még ma is az eladó nevében áll s nem
ritka eset az sem, hogy rosszlelkű emberek egy és
ugyanazon földet kétszer is eladták.

Azután mennyi panasz, mennyi zavar fordul elő
az eladásoknál, bevéseknél, öröklésnél, az adó- és ille-
tékkiszabásnál stb.

Ez ezekkel szemben a kisgazda védtelenül áll-
ván, kénytelen ügyvédhez folyamodni, a kit pedig
fizetni kell.

Az ó-bécei gazdászati társulat elnöke Zsótér
Andor nagybirtokos mindezeket tudva, látva a sok
bajt, a sok visszaélést, megteremtette a társulatot.

Nem ekeversenyeket, kiállításokat rendezett, mint
ez már a mi modern fogalmaink szerint legtöbbször
első lépés ahhoz, hogy bebizonyítsuk hiu és tetszelgő
voltunkat, hanem összehívatta a kisgazdákat s elmon-
datta magának — bár a legtöbb esetben tudta, —
hogy mindegyiknek mi nyomja lelkét, miképpen áll
egyik-másik ügye. Rögtön ügyvédet fogadott, aki
keresztül vitte csekély, de tömeges díjazásért azt,

*) E cikk ugyan nem a szerkesztőség kebeléből került ki, nem
is osztjuk mindenben nézeteit; de az ellenvélemények és a közérdek
iránti tekintetektől nem tagadhatjuk meg közlését. Szerk.

hogy ma már alig van gazda, kinek valami „sora” volna, mert ha ily sora van, megy a társulat testvéries titkárához vagy elnökéhez, hol előadja, hogy ezt és ezt akarja megvenni, vagy eladni, kéri az elüljárók tanácsát, utasítását. Sőt ma már annyira ment a nép bizalmával, hogy adás vétést addig nem is köt, míg Zsotér elnök, vagy Albrecht titkár urakat meg nem kéri. — És ennek óriási haszna van!

A kör mely ily módon magához edesgette a gazdákat, kiknek rendezetlen viszonyait rendezte, most már átment a gazdasági dolgokra, az állattenyésztés és az okszerű növénytermelés fontosságának ismertetésére s arra, hogy a gazdag talaj egyetlen természetét a búzát iparkodik némileg leszoritani, a helyesebb művelést meghonosítani s jó eszközökkel a kisgazdákat felruházni. — Ennek volt bizonyítéka az őszi szőlő szántás-verseny, hol a Schlick Krum-pach kettős ekéből egyszerre 56 darabot vettek meg. Ennek volt bizonyítéka ama népes értekezlet, melyet a múlt év december 26-án tartott e kör a kendertermelés érdekében s melyre alulirott is szíves meghívásban voltam szerencsés részesülni azzal, hogy a kender okszerű termeléséről tartassék rövid felolvasást.

El voltam készülve arra, hogy miként csaknem minden ily gazdasági szövetkezet néhány ügybuzgó emberből áll — hallgatóni száma kevés leend. De tényleg az ellenkezőről győződtem meg. Értelmes vagyos polgárok egész tömege várt reám.

Érdekes volt hallgatni értelmes beszédüket, mely lyei azon ajánlatot fogadták el, hogy miután a gazda feladata a termelés, s hogy miután a gyári kikészítés a gazdát további termelő munkájában gátolná, jelen esetben kizárólag a termelésre szoritkoz-zanak, kimondván, hogy belátva az egyoldalú buza-termelés veszélyes voltát, készséggel hajlandók a kendertermeléssel kísérletet tenni.

Ama másik ajánlatra nézve pedig, melyet Luft Károly tett, hogy a kísérleti termeléssel egyidejűleg egy tereszerű kenderáztatót is építsenek, a gazdák kimondta, hogy első sorban a termelésnek kell, hogy a gazdák megnyeressenek, csak azután lehetvén egy oly szövetkezet létesítéséről szó, mely a kikészítéssel foglalkozék.

Tekintve azt, hogy egy 6—8” átmérőjű kender-kéve egy 1000 körül van körülmények között is megterem, egy katasztrális holdról 1600 kéve nagyon valószínű.

A gazdasági társulat elnöksége tehát utasított, hogy tegye magát érintkezésbe az ide legközelebb levő palánkai kendergyár tulajdonosaival — Michels testvérekkel s tudja meg, hogy egy hajó rakomány nyers kenderért hajlandók volnának-e az ó-becsei tiszpartra egy hajóval megjelenni s hogy ezen hajó körülbelül hány ezer kévével telnék meg, továbbá hogy mily árban venné át a kender kévéjét s vajjon nem volna e hajlandó vagy nagyobb árat, vagy kedvezőbb átvételi feltételeket szabni, mint a szegedi kendertermelők részvénytársasága, hol az mondatik, hogy pl. az 1 meter magas kender fizetik 4 kr-ával. Arról azonban, hogy az a kender, mely 1 meternél alacsonyabb — miként fizetetik, szó sincs. (Vagy ez nem is vétetik át a termelőtől?)

A mennyiben a Michels testvérek azt mondanák, hogy 160,000 kéve kellene egy hajó megtöltésére s ennyiért hajlandók is volnának Ó-Becseire eljönni, az ezen mennyiség termelésére szükséges 100 kat. holdon való termelésre kötelező nyilatkozatot tenne a gazdaközönség.

Kapcsolatban a fenebbiekkel, ki kell jelenteni, hogy a szegedi kendergyár részére termelők kissé sajtóságos helyzetben vannak.

Ok kötelezték magukat, hogy kender fognak termelni; a talajt már elő is készítették, sőt a termeléshez hozzá is fognak nagy valószínűséggel annak idején. S nagy meglepetésükre, Bakay Nándor urnak olyan cikke jelenik meg a „Nemzetben” a melyből azt kell következtetni, hogy tulajdonképpen még ő, vagy tán még a szegedi kender-beváltó társaság sem tudja, hogy miként fogják a termelő kender árát kifizetni? Ez felettébb lehangoló a gazdákra s midőn több termelő ily ügyben a levélbeli megkeresésekre még csak válaszbán sem részesül: méltán ütheti fel fejét a bizalmatlanság, melynek pedig, ha most nem is, de később káros következményei lehetnek.

Szobonya Bertalan.

Hirek.

Ó Felsőge Tripolszky Aladár, ó-becsei földin- ket, a 86 sz. gyalog-ezredbe szabadságot állományú hadnagygyá nevezte ki.

Ó Felsőge Krenzlein József szabadkai földin- ket a 4. sz. honvédszázalajba, szabadságot állomá- nyu hadnagygyá nevezte ki.

Dr. Haynald Lajos biboros érsekünk a Ná- dasdy-féle alapítványból helyesen kidolgozott hittani tételért a következőknek adományozott jutalmakat: Berényi Dániel bajai apát-plébánosnak 100 fnt, Bauer György bezdáni, Hirling Nándor kulai, Holczinger József adai, Jerger Konrád kernyajai, Till Jakab apa- tini és Vidákovits Pál bajai káplánnak 50—50 fntot.

A római katolikus egyháznak az 1886-ik évé- ben egyetemes egyházi jubileuma van a szokásos bűj- tökkel és imákkal. A pápai enciklika a hivaték alamizna adásokra szólítja fel ez alkalommal a Szent Ferenc harmadik rendje által szervezett iskolák javára.

A borsódi lelkészi hivatal ideiglenes vezeté- sével Weisz Mihály volt apatini plébános bízott meg.

Varga Ambrus a helybeli illetékesbácsi hivatal II. oszt. fogalmazója, I. oszt. fogalmazóvá ne- veztetett ki.

Az új-verbácsi községi orvos, dr. Breitwieser Henrik, leköszön ezen állásáról s Lippikre telepszik le fűrődorvosnak.

A szabadkai nemzeti kaszinó tisztújítása kö- vetkezőképettet meg. Elnök: Pertich Mihály. Al- elnök: Varga Károly. Titkár: dr. Békeffy Gyula. Ügyész: Farkas Zsigmond. Könyvtárnok: Iványi Ist- ván. Pénztárnok: Kulcsics József Ellenőr: Buday János. Gazda: Szőregyi Antal. Választmányi tagok: Antunovits Máttyás, dr. Guln György, Gyelmis Gerő, dr. Gyorgyevits Szredoje, Jankovits Kázmér, Kova-

csits Agoston, Lenárd István, Magyar Imre, Mamu- sics Lázár, Mánich Péter, dr. Milkó Izidor, Mukits János, dr. Pertits József, Pinkovits József, dr. Schöffler Mór, Szárits Károly, dr. Szilasi Fülöp, Váli Béla, Varga Agoston, Vermes Gábor, Vojnits Gábor, Voj- nits Sándor, Zomborcsévits Ferenc, dr. Zomborcsévits Vince.

Ó-Verbász község jegyzője, Mokry Viktor, f. hó 7-én ülte meg házasságának 25 éves jubileumát.

Baján a polg. olv. egyelet f. hó 6-án tartotta tisztújító közgyűlést. A választás eredménye követ- kező: elnök Petrovácz István, alelnök id. Müller János, jegyző Veisz Nándor, pénztárnok Drescher Lajos, főkönyvtárnok Kazal János, könyvtárnok Vida Dániel, ügyész Latinovits János.

Bács-Bodrogh megye alispánjánál „újévi üdvözlétek megváltása” címen a megyei árva és sze- retetház javára eddig a következő összegek folytak be: Sándor Béla 20 fnt, Schmausz Endre 5 fnt, Cseh Er- vin 10 fnt, Zsupánszky Lyubomir 5 fnt, Goldscharek József 3 fnt, Koch József 1 fnt, Vojnits Lukács 5 fnt, Tápay Péter 4 fnt, Ertl János és fia 15 fnt, dr. Voj- nits István 5 fnt, Fischer Nándor 2 fnt, Szemző Má- tyás 10 fnt, Michelsz János idősb 10 fnt, Korbai Ká- roly 5 fnt, Schneberger János 2 fnt, Mártoni Károly 2 fnt, Matkovits Lajos 10 fnt, Rezsny Aurél 2 fnt, Tapay István 1 fnt, Szakácsy Ferenc 1 fnt, Kósa János 1 fnt, dr. Rátai József 5 fnt, Szalay Károly 3 fnt, Kohut Henrik 2 fnt, Putnik Rezső 1 fnt, Beke József 1 fnt, Trischler Ferenc 1 fnt, Hauke Imre 1 fnt, Pribil Ernő 1 fnt, Karácson Gyula 2 fnt, dr. Al- földy Gedeon 5 fnt, Mihályi János 2 fnt, dr. Nagy Kálmán 2 fnt, Kresztits György 1 fnt, Baderlicza György 1 fnt, Latzkovits József 1 fnt, Sándor Géza 1 fnt, Bernheim Izidor 50 kr, Eigl József 2 fnt, Plet- kosits Sándor 2 fnt, Gombos Béla 3 fnt, dr. Kame- nitzky Sándor 5 fnt, Szalay Károly idősb 5 fnt, Me- zey Ignác 2 fnt, Kleiner Adolf 2 fnt, Auer Ferenc 1 fnt, Ribiczey Béla 3 fnt, Eimann Károly 2 fnt, Krapp- enheim József 2 fnt, Szász János 4 fnt, Zsigmond Gyula 2 fnt, Városhy Károly 3 fnt, Czirfusz Ferenc 2 fnt, Fülöp Kálmán 5 fnt, Preszly János 5 fnt, dr. Offenheimer Vilmos 5 fnt, id. Ertl János 5 fnt, Be- rez Károly 3 fnt, Jung Antal 5 fnt, Rédei Lajos 2 fnt, Kaich József 2 fnt, Zányi József 2 fnt, Inglic- hoffer Károly 2 fnt, Kapetanovits János 4 fnt, dr. Spitzer Mór 5 fnt, Zányi Bódog 5 fnt, Zsarkó Antal 5 fnt, Sigmund Göntér 2 fnt, Wamoscher Nándor 5 fnt, Jusits Lajos 1 fnt, dr. Milkó Ignác 3 fnt, Pecze András 5 fnt, Rosenberg Adolf 2 fnt, dr. Koch Mór 2 fnt, Schmausz Ferenc 2 fnt, Deák Andor 3 fnt, Szende Lőrinc 1 fnt, Krieg Béla 3 fnt, Csaszár Péter 5 fnt, Radimetzky Ferenc 5 fnt, dr. Hadsy János 5 fnt, Artinger Ferenc 1 fnt, Thész Gyula 50 kr, Her Károly 1 fnt, Bogdy Ödön 50 kr, Antunovits József 5 fnt, Rebák Nándor 1 fnt, Kolozsváry Sándor 2 fnt, Zsigmond Dénes 1 fnt, Scultéty Ferenc 1 fnt, összesen 301 fnt 50 kr, az az háromszázegy forint és 50 kr. Kelt Zomborban, 1886. január hó 8-án. Schmausz Endre, alispán.

A szabadkai szinügyi bizottság f. hó 7-én tartott ülésén elnöké Kovácsics Agostont, alelnöké Haverda Máttyás főgmny. igazgató választott meg. Ugyanez ülésén tárgyalatott az ottani szini igazga- tóságnak abbéli kérése, miszerint engedje meg a bi- zottság, hogy a társulat f. hó 15-től kezdve hetenkint háromszor Zomborban előadást tarthasson. Ezen kéré- vény elöntése hosszas vitára adott alkalmat, amelyen határozatilag kimondta a bizottság, hogy a kérelem- nek helyt ad oly feltétellel, hogy a társulat — ösz- sműködés mellett — köteles Szabadkán is hetenkint legalább négy előadást tartani.

Meghívó. A bács bodroghmegyei gazdasági egyesület f. hó 17-én d. u. 3 órakor a megyeház nagy- termében rendez évi közgyűlést tart, melyre az egye- sület t. tagjait tisztelettel meghívjuk. Kelt Zombor- ban, 1886. évi január hó 11-én. Schmausz Endre el- nök. Rombay Dezső titkár. Tárgyak: 1. Évi jelentés az egyelet működése és állapotáról. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság benyújtja az alapszabály-tervezetet. 4. Visszalépő elnökök választása. 5. Költségvetés és munkatervet 1886-ra. 6. Indítványok.

A rendezett tanácsú városok kapitányait ér- tekezletre hívja egybe Nekám Ede gyöngyösi főkapi- tány. Az értekezletnek, mely Budapesten e hó 17-én tartatnék meg, az lenne a célja, hogy a kapitányok állást foglaljanak a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat 54. §-a ellen, mely a kapitányok működését megbénítja s állásukat jövőre is problema- tikus állapotban hagyja.

Ujvidéken Nemessányi Adél és Pacséron Ró- nay Jakab vezetése alatt iskolai takarékpénztár ala- kult.

Szabadkán Pelhoffer Hubert vasuti főellenör- nél egy nocséléd 2—3000 fnt értékű ékszeret lopott el s megszökött. Még eddigelé nem fogták el.

Csöd. Stefan Jakab cservenkai lakos ellen, bej. határidő febr. 15. Csödbiztos: Joanovits Döme tsvszeki bírő, tömeggondnok: Diener János ügyvéd, Zombor.

Zsidóellenes izgatás. Szabadkán több mes- terinas „Üsd a zsidót!” tartalmu plakátokat ragasz- tott a házak falaira. A kapitányság elfogott nehá- nyat a plakátragasztók közül. A budapesti kir. tör- vényszék mint a lázadási ügyekben egyedül illetékes bíróság Arký László elsőrendű vádlottat lázadásra való felhívás büntette és más alkalommal elkövetett több rendbeli lopás büntette miatt harmadfél évi fey- házra, Kálmán Jánost és Varga Jánost lázadásra való felhívás büntette miatt 6—6 havi fogházra ítélte. A kir. tábla ez ítéletet helybenhagyta, azonban 15 hónapot kitöltöttnek vett, Kálmán és Varga bü- ntetését pedig 2—2 havi fogházra szállította le.

Hajóhid. Ó- és Török-Kanizsa közt a Tiszán hajóhid építendé (41.700 fnt.) Az ajánlatokat 10% bá- nompénzzel az elüljáróság január 20-án reggeli 9-ig fogadja el.

A zombori színház részvénytársulat elsőbb- ségi kötvényei közül a napokban a következő 20 da- rab 100 fntos kötvény sorsoltatott ki: 3, 6, 7, 8, 13, 37, 42, 45, 65, 72, 75, 83, 87, 92, 95, 100, 105, 118, 139, 141.

Adáról Witt Ignác segédlelkész hasonló minő- ségben Kupuszínára; Holczinger József Kupuszínáról káplánnak Adára tétellett át.

Árverések. Malagurszky Lukács 29806 frtra b. ing. jan. 21. Szabadka. — Szimin Péter 1500 frtra b. ingós. jan. 16. Ó-Becse.

Baján Fazekas Kristóf; Zentán Hacker Sala- mon és fia cége töröltetett.

Hirdetmény. Az 1886. évi közmuka öszze- írási lajstromok 1886. évi január hó 11-től bezárólag 25-ig a városi számvédségnél közszemlére kitéve lesz- nek, megjegyeztetik, hogy mindenki az öt vagy má- sokat illető tételekre nézve netáni észrevételeit a fent kitett idő alatt a városi tanácsoshoz beadhatja. Az el- késve beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak. — Zombor, 1886. évi január hó 8-án. Donoz- lovits József s. k. főszámvéds.

A póstatákarékpénztár intézménye nálunk február 1-ével nyílik meg a közönség számára. Az in- tézmény megismertetése végett egyelőre a mivel kö- zönség számára, mely a póstatákarékpénztári intéz- mény iránt érdeklődik, magyar és német nyelvű rö- pírat készült, később azonban a nagy közönség igé- nyeinek megfelelő, az országban divó nyelveken írt s egyszerűsmd a betevőkre nézve utmutatást nyújtó röpirat fog közrebocsáttatni. E röpiratok ingyen osz- tatnak szét. — A postatákarékpénztári közlönynek már a második száma is elhagyta a sajtót és a közvetítő hivatalok számára ad utmutatásokat és a szabályozó rendelet egyes pontjait iránt felvilágosításokat.

A zombori ipar- és kereskedelmi bank igaz- gatójává Jeraszovits János választott meg.

Ujévi üdvözlétek megváltása címen a megyében csak 300 fnt, a városban szintén hasonló összeg gyűlt be. A megyei szeretetház javára begyűlt összeget is keveseljük; a városnál azonban már határozottan roz- szalunk kell, hogy éppen a módosabb és tehetősebb emberek vonják ki magokat az adakozás alól akkor, midőn mindenki érzi és örömmel tapasztalja, hogy a koldulás megszüntetése mily nagy jótétemény. Ugy tudjuk, hogy utólagos adakozásokat is elfogadnak még akár a negyedmesterek, akár a számvédség.

Ó-Becsen Teichner Herman bórkereskedő cége bejegyeztetett.

A szabadkai kir. törvénytészkénel bírói és II. oszt. jegyzői; a bajai járásbírósnál aljárásbírói állomásra pályázat van hirdetve

Dohánytermelési engedélyt a városi számv- védségnél e hó 15-ig lehet váltani.

A szabadkai zenede igazgatójának Gaál Fe- rencnek „Fohász” című férfinégyese az országos da- lárda-egyesület férfi-négyes pályázatán dicsérettel emel- tetett ki. Gaál Ferenc a napokban egy melodramát fejeztet be, mely az orsz. m. k. zeneakademia legköze- lebbi hangversenyén lesz előadva; szövegét Váradi Antal írta; jelenleg pedig „Krisztus Pilátus előtt” című oratoriumon dolgozik, melyhez a szöveget Szu- lik József ó-becsei apát-plébános írta.

Zentán Polgár Károly szintársulata előadásait a napokban kezdte meg.

A szeghegyi olvasókör a napokban fölolvastat rendezett. A fölolvastat tárgyát „Bácsmegeye története a régi időkől napjainkig” képezte.

Ujvidéken Lelics Anka vendéglősnő a napok- ban lakásán halva találtatott. A halálát, mint a vizs- gálat kiderítette, bizonyos mérges porok okozták, melyeket magzatelhajtás céljából vett be. A porokat ál- titólág szomszédasszonyától kapta.

A szabadkai „Pollák és Werber” cég főnöke, Pollák József, jegyet váltott Huberth Lina kisasz- szonnyal, Huhert Tóbiás moholyi póstatónok kedves leányával.

Eleven tűzokot keres az állatkert igazgató- sága. A mostani ősos-ésős időben az összefagyott szárnny állatot könnyen meg lehet fogni, mert rö- pülni nem tud. Az állatkert igazgatósága egy hibát- lan tűzok-kakasért 20 forintot, egy tojóért 15 forintot ad s bármennyit megvesz.

Ujvidéken Zimmer Máttyás napszamos a na- pokban egy pisztolylövéssel véget vetett életének. Lettének oka ismeretlen.

Rigyicán Buday Jánosné 1641 frtra b. ingat- lanai január 15-én elárvereztetnek.

Baján Aradi Kálmán nevű színész a napokban revolverrel mellen lötte magát kétszer. Sebei nem ve- szélyesek. Állítólag azért unta meg életét, mert va- lami pincérnő egy udvariatlan kifejezését nem akarta megbocsátani.

Ujvidéken a városi adóügyi tanácsoknak, Fet- ter Józsefnek, összes ingó és ingatlan vagyonát az ottani főispán zár alá helyezte, mert kitűnt, hogy a nevezett tanácsnok a város pénzeit hűtlenül kezelte.

Szabadkán Schöffler Jakab ruhabizományos fizetéseképtelenné lön.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint, a Budapestről délután 3 óra 25 perckor induló személyvonat csak Szabadkájig fog köz- lekedni.

Árverések. Botrin Milos 400 frtra b. ingatl. január 24.

Csöd. Adler Rudolf ellen; csödbiztos Nerich György, tömegg. Boromissza Tivadar; bej. határidő febr. 6. Ujvidék.

A magyar államvasutak igazgatósága köz- hírre teszi, hogy Gombos és Erdőd között a komp- közlekedés január 7-én a 812. számú vonattal megnyílt.

Bulkeszen a napokban temették el Rapp szül. Jung Mártha asszonyt, a község legidősebb matroná- ját. A megboldogult 1791. március 13-án született s egész halála órájáig a legjobb egészségnél örvendett. Halálát 2 élő gyermeke, 19 unoka, 56 dédunoka és 7 szépunoka gyászolja.

Az országos magyar izraelita ösztöndíjegylet részéről következő ösztöndíjakra pályázat hirdettetik a báró Eötvös József-féle 200 fntos ösztöndíjra, a br. Popper Lipót-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Oesterrei- cher Ede-féle 100 fntos ösztöndíjra, Fochs M. L.-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Fochs Johanna-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Schreiber Mór és Ernesztina-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Sternthal Arthur-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Neumann Julia és Neumann Miksa-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Svab Lőrinc-féle 100 fntos ösztöndíjra, a Schvarcz Abraham-féle 100 fntos ösztön-

díjra, a tőzindíjra tizenhat közül öt nyoztat tanuló intézeté magasabb az egye intézet. Pályáz tanulm meneté modván kinteb tokkal melyek oldalr ezen é jannár mon J 10 sz.

esém t legteb demü k ma, s szervez 16-án műirod magva díszel elöszit vonásb Árpád roly a követk vigjáté relem. pók. Faust. tatlan a záró ből: E kelyok zsidó. Arany ördög. leány. Egy é domin A sze segéls opera- komik Bátor Luiza kolora dráma nészú és kar Hendr drán a Luiza, Árpás énekes vay S vigjáté segéds és kar szimú Szepes Sziget Sziget szimú mek F é r f i Sándó színés salgás Csont gédsz jelle m ter, o czi J színés másod Ferő kes. karna Dénes és tá János Szepé dező. Béle, salgá első t színés és ij Deés egy jegys zet ál hatva oly s mint a n zánkó legteb honfú jük n hetjűl zaban gyobb lesz”. szeges szeáll tot, n sát s jogos teltet tatik

dijra, a Kohn Salamon és Jozefa-féle 100 frtos ösztöndíjra; tizenhat 100—100 frtos egyleti ösztöndíjra, mely utóbbi közül öt esetleg 50—50 frtos ösztöndíjban fog adományoztatni. Pályázhatnak szegény zsidó vallású magyar tanulók, kik Magyarország valamely magasabb tanintézetén szorgalom s jó elkölcs által kitűnnek. Ily magasabb tanintézetekül ez alkalommal kijelöltek: az egyetem, a műegyetem, s az országos rabbiképzőintézet. Szigorúlk szintén pályázhatnak ösztöndíjért. Pályázók születési s hiteles szegénységi, nem különben tanulmányi, különösen a folyó tanévben már tett előmenetelükről szóló bizonyítványokat tartoznak felyamodványukhoz csatolni, minthogy azok különben tekintetbe vehetők nem lesznek. A szükséges bizonylatokkal ellátott sajtókézüleg irt pályázati kérvények — melyekben kitűntetendő még az is, hogy az illető más oldaltól és honnan részesül e ösztöndíjban, és hogy ezen egyletnél nyert-e már ösztöndíjat — folyó évi január hó 31-ik napjáig az egylet titkárához dr. Simon József ügyvéd urhoz (Budapest, V., Fűrdő-utca 10. sz.) bérmentesen küldendők.

Előleges színházi jelentés. Van szerencsem tisztelettel tudatni, miszerint a vidéki színházak legtehetségesebb tagjaiból a mélyen tisztelt nagyérdemű közönség méltányos műgényeinek megfelelő dráma, vígjáték, népszínmű és operette színtársulatot szervezvé, az 1866-iki színi évad folyó évi január 16-án veszi kezdetét, melynek tartama alatt a színi műirodalom — minden műfajának — legújabb s legmagasabb termékei kerülnek színre. Első bemutató előadás január 16-án teljes számú zenekarral itt először: Gasparóne a sicíliai bandita. Operette 3 felvonásban. Irták: Zell és Gené. Fordította: Berezik Árpád és Ewa Lajos. Zenéjét szerző: Milöcker Károly (a Koldus diák szerzője). Továbbá egyelőre a következő újdonságok tűzettek ki előadásra: Dráma-vígjátéki válfajokból: Fekete gyémántok. Utolsó szerelem. Arany ember. Denise. Protectio. Nóra. Arany pök. Belle Isle Gabrielle. Próba nyil. Sötét pont. Faust. A harmadik. Buborékok. Bálkirálynő. Csálhatatlan. Egy kis vihar. Galathea. Reit-reiflingen. Tűz a zárdában. Tell Vilmos. Zilah herceg. Népszínművekből: Buzavirág. Vadgalamb. Magdolna. Bukov, a székekelyek hőhéra. Cigány princ. Isten keze. Arendás zsidó. Tunikás leányok. Sári néni. Urak és cselédek. Aranygyűrű stb. Operetteköl és operékböl: Eleven ördög. Gasparóne. Kanári hercegnő. Szenes legény, szenes leány. Chantou kastély. Könnyű lovasság. Tábori pap. Egy éj velenűben. Cigány báró. Búvós vadász. Fekete dominó. Nürnbergi baba. Troubadour. Hoffmann meséi stb. A szerződött tagoknak névsora: Nők: Alberti Sarolta segédszínésznő és kar. Berzsenyi Julia, mezzó szoprán opera operette énekesnő. Berzsenyi Adél, anya és komikánó. Berzsenyi Margit, vígjátéki szende és naiva. Báthory Rózsika, segédszínésznő és kar. Bereghiné Luiza, segédszínésznő és kar. Balázsinné Szöllösi Ilka, koloratur opera és operette énekesnő. Beödiné Amália, drámai anya és társalgási. Csikós Katica segédszínésznő és kar. Dezsérinné Irma, segéd komikánó és és kar. Deákné Halmi Kornélia, szende és társalgási. Hendrey Anna, segédszínésznő és kar. Jelenly Jolán, drámai szende, fiatal hősnő és társalgási. Kőnczöl Luiza, drámai szende, fiatal hősnő és társalgási. Kissné Árpássi Katica, opera-operette komikánó és népszínmű énekesnő. Kovácsné Mari, segédszínésznő és kar. Lé-vay Szidónia, magántáncosnő. Nagy Vilma, drámai vígjátéki, társalgási és szoubrette. Nagy Sz. Vilma, segédszínésznő és kar. Némethné Mari, segédszínésznő és kar. Pósfay Ella, opera operette, koloratur és népszínmű énekesnő. Péchy Mari, segédszínésznő és kar. Szepessyné Emilia, segéd társalgási színésznő és kar. Szigethy Izabella, segéd társalgási színésznő és kar. Szigethy Luiza, opera-operette, szoubrette és népszínmű énekesnő. Szép Olga és Kőnczöl Margit gyermek szerepekre. Kovácsné Luiza, pénztárnoknő. — Férfiak: Aranyossi József, társalgási színész. Aghy Sándor, segédszerelmes és kar. Bodnár Gyula segédszínész és kar. Balázs Sándor, jellemhős, apa és társalgási, dráma-vígjátéki rendező. Czeglédi Andor, sűgő. Csontó Lajos, ruhatárnok és szabó. Csabai János segédszínész és kar. Dezséri Gyula, operette buffó és jellem komikus, operette-népszínmű rendező. Deák Péter, operette komikus, bonvivant és naturburs. Feren-czi József, bariton énekes. Gyöngyösi Viktor, segédszínész és kar. Festő. Gireth Károly, másodszerelmes, másod tenorénekes és kar, festő és casirozó. Kiss Ferkó, opera-operette és népszínmű első bariton énekes. Kovács Béla, másod apa és kar. Lányi Ernő, karnagy. Makó Károly segédszínész és kar. Makray Dénes, magántáncos és kar. Németh János, szerelmes és társalgási színész. Nagy József, szertárnok. Szép János, opera és operette bassz-buffó énekes és apa. Szepessi Gusztáv, jellem, szerelmes és társalgási. Rendező. Szabadi József, segédszínész és kar. Tischler Béla, segédszínész és kar. Tóth Béla, igazgató, társalgási színész. Zajonghy Elemér, opera és operette első tenorénekes és bonvivant. Vértessy Andor, segédszínész és kar, ügyelő. Deák Janika, Nagy Lajoska és ifj. Kiss Ferkó gyermekszerepekre. Mikos János, Deési János, szolgák. — Zenekar: 10 tagból, egy fűdismester és házfelügyelő 4 segéddel, 8 jegyzedő, fodrász 2 segéddel. Az összes személyzet áll 85 tagból. — Nagyérdemű közönség! Át vagyok hatva azon tudat által, hogy hazai színházainknak oly színvonalon kell állnia, hogy az ugy kulturális, mint erkölcsi tekintetben ne csak versenyképes legyen a nem magyarajku színtársulatokkal, de magyar hazánkban a magyar színművészet legyen a legelső, a legtekinthetesebb, mely hirdesse a közművelődést s a honfiai erényeket. Csakis ily programmal igényelhetjük mi a n. é. közönség pártfogását s csakis ily érhetjük el a célt, hogy Magyarország minden színházában magyar szó fog hangzani s beteljesül a legnagyobb magyar jóslata: „Magyarország nem volt, de lesz”, — ennél fogva igyekeztem én nagy részben a szegedi színtársulat és budai várszínház tagjaiból összeállítani az 1886. évi szabadka-zombori színtársulatot, melynek minden tagja érzi és érzi fontos hivatását s velem együtt igyekezni fog a n. é. közönség jogos műgényeit tehetsége szerint kielégíteni. Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy bérlet nyit-tatik az ötven előadásra terjedő színdínyre. u. m. az

első bérletszámtól kezdve egymásután (folyó számban) adandó 50 előadásra. Bérleti árak minden, azaz 50 előadásra: Proscenium-páholy 160 frt, a többi páholy 140 frt, zsölveszék az 1—2. sorban és erkélyszék az 1. sorban 40 frt, zsölveszék a 3—6. sorban 32 frt, zártszék a 7—8. sorban és erkélyszék a 2. sorban 24 frt, zártszék a 9—10. sorban 20 frt, karzati ülőhely 12 frt. Kérnek a mélyen tisztelt bérli uraságok az előző években bérlet helyeik iránt f. évi január 14-ig Bittermann Nándor könyvnyomdájában (megyeház udvar) rendelkezni, hogy azontul mások igényei is figyelembe véssenek. A bérleti díjak 5—5 előadásonként, tehát 10 egyenlő részletben is fizethetők, de azért a bérleti kötések a bérlet teljes lejártáig föl nem bont-hatók. A bérleti előjegyzések és előfizetések napo-ként d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig Bittermann Nándor könyvnyomdájában eszközölhetők. Színlapokra elő-fizethetni ugyancsak Bittermann N. könyvnyomdájában, valamint a színlaphordónál — átveendő nyugta mel-lét — az egész idényre 1 frtért o. é. Midőn a n. é. közönség nagyrabecsült pártfogását hazai színházaink emelése érdekében ezennel felkérem, vagyok kiváló tisztelettel Zomborban, 1886. évi január hó 10. én. A szabadka-zombori állandó színházak igazgatója.

Adáról írják: Dr. Engelmann Zsigmond és Adolf urak a napokban egy hü eselédet vesztek el a Koncsek Márton személyében, ki náluk 16 éven át a legnagyobb kitartással és buzgalommal viselte a vá-lalaira nehezű szolgai munkát s kit ugyan csak ök temették el nagy költséggel, érekeposorban, gyász-kocsin, két pappal és folytonos harangozással. A nevezett urak még a temetésen való jelenlétükkel is adtak kifejezést hü szolgájuk iránti rokonszenvüknek, sőt még a sirig is kikisérték a tetemet.

Bajan Tóth György adóügyi tanácsnok a napokban esküdött örök hűséget Nikoltis Lajosné szül. Balázs Márta asszonynak.

Dr. Roheim Sanatoriuma Lipik gyógy-fürdőben. Gyógyintézet gyermekek számára orthopaediai kezeléssel — svéd gyógytornászati — massage és az ásványos meleg jűdviz alkalmazásával. Az orvosi kezelést az intézet bennlakó igazgatója dr. Roheim Lipót látja el, a ki komoly betegségek esetében zivessen hí össe orvosi tanácsozást és a betegeknek tanácsosál és segítséggel minden időben készségesen szolgál. A következő betegségeknel igen célszerű a meleg jűdfűrdő: scrofulosusnál, a fel- és alszárosontoknál, angol kóros hajlásnál, a gerinegörbületkelnél, idült izület gyulladásknál, az örökölt vagy szerzett donga-lábnál, ferde nyaknál, csúsz és köszvénynél, örökölt és szerzett syphilisnél, gyomor- és májbajoknál, fájdal-mas vízhiány burutoknál, méhgyulladásoknál és ideg-bajoknál. Felvételi feltételek: Figyelmes orvosi meg-vizsgálás előzi meg a gyermekek felvételét és a ke-zelés szemlélhető sikere a hozzátartozóknak nyiltan meg lesz mondva. Az ellátásért és az intézet igazga-tója által eszközölt orvosi kezelésért fizetendő díj: Közös szobákban lakó gyermekeknek havi 120 frt. Külön szobákban lakó gyermekeknek havi 150 frt. A gyógyfürdőkért és zenéért a fürdőfelügyelőségnek a rend-s díj külön jár. Katonatisztek gyermekei szá-mára négy heti használatra két ingyen állomás, sza-bad ellátással és orvosi kezeléssel tartatik fenn.

A bajai daleyelt f. hó 6-án megtartott tisz-tújító közgyűlésén megválasztattak egyhangulag: el-nökké Vanitsek József, alelnökké Jámor Béla, kar-mesterré Bene Gyula, jegyzővé Inotay Abel, pénztár-rossá Gebhardt Dezső, gazdává Repka Mihály, vá-lasztmányi tagokká: Wagner Ferenc, Bachman Ferenc, Köbling Ferenc, Szigeti János és Mojzes János, póttagokká: Eckert Gyula, Kovács Ignác és Beck Endre.

Szivacról két kézöl is kaptunk levelet arról, hogy egy szomszédbeli község katolikus káplánja és tanítója ottan előbb a nagykorosmában, majd egy lebuiban, este ismét a vendéglőben duhajkodott, sőt ez utóbbi helyen a rendreutasító vendéglőre az első mulató fegyvert fogott stb. Skandalumok közlésétöl elült programunk; feygelmi kibágsát pedig nem érezzük magunkat hivatva nyilvánosan megtorolni; mert e lepirítés esetleg vagy sok, vagy kevés lehetne, az il-letőnek érzékenysége szerint. Azért az illető pana-szosokat arra utasítjuk, hogy a botrány, leginkább a papi talár megbecstelenítése miatt — ha ugyan er-kölcsi és nem személyes oka van felháborodásuknak — Kalocsára, az illető önfeléd emberek feygelmi ható-ságához forduljanak.

Egy helybeli tisztviselőköl álló tásaság vendégszerető társuk házában „Stevo” napját ünne-pelvén, a Zombor városi „szegényalap” javára 10 frtot adakozott.

Gyurkovits Jenő ur Bácsból 1 vadmacská-val és 1 dobos gémmel, — Zsuffa Antal kir. kincst. erdész ur pedig Morovicseröl (Szerémség) 1 vadmacskával és 1 szépen kifejlett özbakkal gazdagította gymnasiumunk természetrajzi gyűjteményét; fogadják a nagylelkű adakozók legmélyebb hála-köszönetünket. Zsuffa Vince a terr. szertár őre.

A bozdáni ifjuság folyó hó 23-án a kaszinói könyvtár javára táncmulatságot rendez.

A vizszabályozó és ármentesítő társulatok tisztviselői között élénk mozgalom indult meg egy nyugdíjintézet létesítés iránt. Ez ügyben Pekanovits Imre a Sebes-Körös vizszab. társulat főmérnöke, jeles földink, meleg hangon irt felhívást intézett az összes társulatokhoz.

F. hó 8-án reggel 8 óra felé, egy tüzoltóko-csis a vasúti állomásra hajtattott. A bajai utca sar-kán, Bikár mérnök háza előtt, aminet sebesen beakart kanyarodni, egy gákovai németnek 7—8 éves kis fiát elgázolta. A fiúcska az átjárón a koci elöl át akart szaladni, de a sebesen jövő koci leütötte. Az egyik ló hátsó lábával a gyermek arcára hágott s azt iszo-nyuan eltorzította; a kerekék pedig a szerencsétlen-ek nyakán mentek keresztül, ugy, hogy felholtan emelték ki a koci kerekéi közöl.

Bácskai régiségek.

Szándékozom a következő lapokban Bács vá-rmegye történelmi régiségeinek s ezek lelhelyeinek repertoriumát összeállítani, a mint eddig helyi lapok

és szakmunkák utján vagy másképen köztudomásra jutottak.

Igen sok régiségi lelet az illetők kapzsísága vagy tudatlansága miatt azonnal megrongáltatott vagy a tudomány számára másképen is hasznavehetetlenné lett; más leletek éppen nem, vagy csak megbizhatatlan s nagyító szóbeszéd útján jöttek szóba; a legke-vesebb az, amit az illetők híven le is irtak, vagy ami az egyes szomszédos tanintézetek gyűjteményeibe vagy a magyar nemzeti muzeumba került. Kimerítő és tel-jes leírását nagyon kevés leletnek ismerjük, pedig sokszor nem is a talált régi tárgy maga az érdekes; hanem a találás egyéb körülményei, a melyek az egész leletre világozságot deríthetnek.

De ez nem is feltűnő, ha meggondoljuk, hogy a régiségi leleteket közönségesen az ezek tudományos értékével teljesen ismeretlen földmivesek s szegény napszamosok teszik; s még örülhetünk, ha ezek a ki-ásott tárgyak vélt becsé iránti csalódásukban, magu-kat a tárgyakat is azonnal össe nem rongálják. Itt is hálás munkakör kínálkozik a néptanítók és falusi papok számára. Rendszeres, tudományos ásatásokról a Bácskában nem igen szöhlhatunk még.

Könnyebb áttekintés végett a leleteket nem ezek minősége és kora szerint, hanem azon helységek sze-rint állítottam össe, melyeknek határában találtak. Hogy ezen jegyzék nem teljes és hogy egyes helységek és leletek itt talán nem soroltattak fel: az ilyféle gyűjteményeknél általában nem lehet meglepő. Azért a teljesség kedvéért közölje ki mit tud e cikk-helytatásképen, hogy a sorozat unél kimerítőbb legyen. — A m. nemzeti muzeumba ajándékozott tár-gyak jegyzékét dr. Váli Béla szivességgéböl ismerem, aki azokat a muzeum naplójából irta ki.

A d ról Jablonzky József jegyző még 1865-ben küldött a nemz. muzeumba 36 drb. régi ezüst tallért, egy érmet 1549-böl ágaskodó oroszállannal és körirat-tal: Confidens. Dno. non. movetur. Végre egy római rézpénzt Constantinstól.

Bács igen nevezetes Henszlmann Imre tudós archaeologusnak rendszeres ásatásairól, a ki a régi bácsi székesegyház után kutatott, a mely még Szt-István idejében épült. A bácsi vár alapját is 1876-ban találta meg; e várat Róbert Károly magyar király építtette a 14. század elején, építőanyagul sok római téglá és relif vésetű homokkő is használtatott a 4 ik századból. A ferencendiek temploma és zárdája már 1300 előtt állott. — Bács környékének régi épületeiröl (igy a Szt. Antal nevű felromról) irt Henszlmann az Arch. Ertes. III., IV., VI. és VII. kötetében és latinul a Kalocsa egyházmegyei Schematizmusban 1871. és 1873. évböl; azonkívül Die Grabungen des Erzbischofs von Kalocsa stb. Leipzig. 1873. című nagy művében. A római feliratos kő-röl Torma Károly ir (Arch. Ertes. VIII. köt.) s azt mondja, hogy az 1495—1534 között Sarmizegethusá-böl került ide. A bácsi társas káptala n pecsétjéről l. Arch. Ertes. XIV. köt.

Bajszárol Vojnits Ödön 1867-ben a nemz. muzeumba egy cserép-edényt küldött, oldalán két pár kerek lyukkal, virágalaku fejfel.

Baján alul az úttól körülbelül kétezer lépés nyire Vaskúttól délfele, van 11 domb és még egy ke-rek sánc 300 lépés kerületben. A nép török tábor-helynek nevezi.

Bajmokon a falu alatt a szabadkai úton levő dombban régi sírt, urnákat, római pénzt találtak.

Baracs-káról Oláh József földmívelő egy tö-rött rézbaltát (bronz?) küldött a nemz. muzeumnak, de aligha ott helyben találták. (Arch. Ertes. V. köt. 305.)

Báthmonostor. Az itteni már a XIII. szá-zadban épült templom alapját szintén Henszlmann ásatta fel Haynald érsek költségein. (Arch. Ertes. V. köt. és a Bácsnál említett helyeken.) Az itteni római feliratú kő Torma Károly szerint Aquincumból került ide. (Arch. Ertes. VIII.)

Ó-Becse mellett az u. n. római sáncok ásatá-sakor emberi csontvázat találtak két szines és fehér gyöngyfüzérrel, két fekete csuprot s ezekben apró réz (bronz) lemezek voltak. Veszolovszky József földbir-tokos 1858-ban beküldötte a nemz. muzeumnak. (Arch. Közl. II. 309.)

Bulkesz evang. lelkésze 1851-ben 26 db római rézpénzt küldött a nemz. muzeumba.

Csantavér határában sok régi cserépdarabot és urnát találtak, mult évben nagyfeju, hosszunyelű, orsóféle nagy disztút bronzból. Melkai György a sza-badkai gym. régiségtárának ajándékozta; éppen igy ott talált csúcsives stílbén faragott kőda-rabot. Találtak már itt sok ezüst magyar pénzt a 16. századból, de ezt széthordták. Mult években egy régi templomi kézi feszületet találtak, melyet aztán a ta-láló, minthogy a plébános nem akarta megvenni, más-felé adott el.

Ifranyi István.

(Folyt. köv.)

Naptár.

Január.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
12 Kedd	Tacián vt.	Rézsold	31 Melánia sz. vt.
13 Szer.	Vidor egy. a.	Vidor	1 Január 1886.
14 Csüt.	Bódog áld. v.	Bódog	2 Szilveszter p.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

